

การศึกษาสภาพการบริหารงานของสมาคมผู้ปกครองและครู
โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ในเขตการศึกษา 6

นายบัณฑิต พรสินชัย

ศูนย์วิทยจักร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

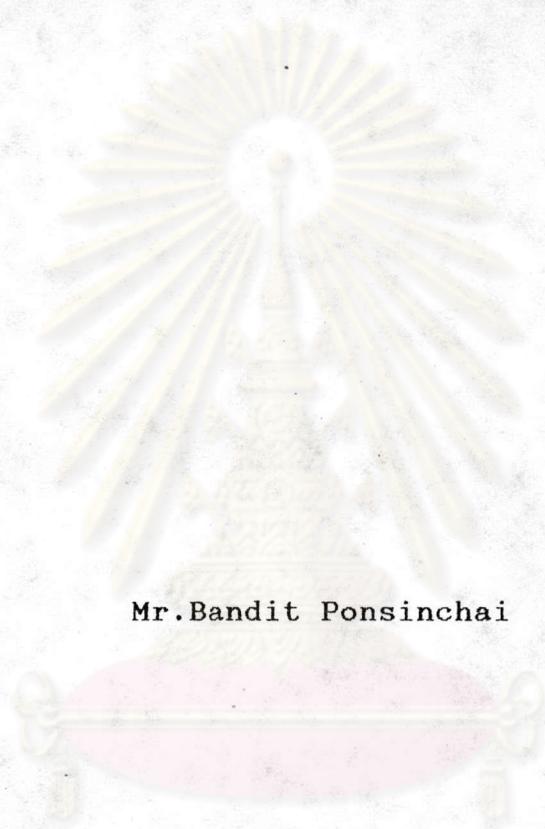
ISBN 974-577-487-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016805 .

I10311362

A STUDY OF ADMINISTRATIVE CONDITION OF
THE PARENT TEACHER ASSOCIATION
PROVINCIAL KINDERGATENS, EDUCATIONAL REGION SIX

Mr. Bandit Ponsinchai

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-487-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพการบริหารงานของสมาคมผู้ปกครองและครู
โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดใน เขตการศึกษา 6

โดย นายบัณฑิต พรสินชัย

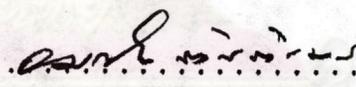
ภาควิชา บริหารการศึกษา

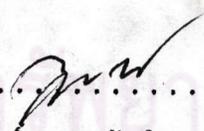
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์

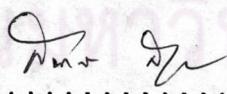
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ดันดีเมธ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร์ สุนทรทรัพย์)

บัณฑิต พรสินชัย : การศึกษาสภาพการบริหารงานของสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนอนุบาล
ประจำจังหวัดในเขตการศึกษา 6 (A STUDY OF ADMINISTRATIVE CONDITION OF PARENT
TEACHER ASSOCIATION PROVINCIAL KINDERGATENS, EDUCATIONAL REGION SIX).
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์, 151 หน้า. ISBN 974-577-487-1

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานของสมาคมผู้ปกครองและครู
โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในเขตการศึกษา 6

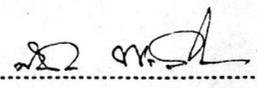
ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานของสมาคมผู้ปกครองและครู ในด้านการวางแผนสมาคม
มีการวางแผนการปฏิบัติงาน จัดทำโครงการประจำปี โดยเลขานุการเป็นผู้จัดทำ ในด้านการจัดสรรทรัพยากร
สมาคมได้กรรมการมาโดยวิธีการเลือกตั้ง ได้เงินจากการจัดงานและการบริจาค ได้วัสดุอุปกรณ์จากการจัดซื้อ
และการบริจาค โดยจัดสรรทรัพยากรตามความเหมาะสมและความจำเป็น ในด้านการกระตุ้นการทำงาน
สมาคมใช้วิธีการประชุมปรึกษาหารือและให้คำชมเชย ในด้านการประสานงานสมาคมไม่มีแผนภูมิโครงสร้าง
การบริหาร ส่วนการติดต่อสื่อสารใช้แบบทางการ ในด้านการประเมินผลงานสมาคมมีการประเมินผลงาน
เฉพาะบางกิจกรรมและประเมินผลหลังการดำเนินงานโดยใช้แบบสอบถาม

สำหรับปัญหาการบริหารงานของสมาคมผู้ปกครองและครูคือ กรรมการสมาคมมีเวลาให้กับกิจกรรม
ของสมาคมน้อยและกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

BANDIT PONSINCHAI : A STUDY OF ADMINISTRATIVE CONDITION OF THE PARENT
TEACHER ASSOCIATION PROVINCIAL KINDERGATENS, EDUCATIONAL REGION SIX.
THESIS ADVISOR : ASST.PROF. NATNIPA COOPARAT, Ph.D. 151 PP.
ISBN 974-577-487-1

This study aims to investigate the administrative condition as well as the problems in organizing the Parent-Teacher Association of Provincial Kindergatens in Educational Region six.

Findings are concluded as follows:

Regarding the administrative condition of the Parent-Teacher Associations, there are operation plannings being prepared annually by the Associations' secretaries. In view of resources allocation, the Associations' administrative members are derived from the election, while the budget is come from the donation and association activities. The Associations' stationeries are also come from donation as well as from the purchasing. The resources allocation is considered according to the appropriation and the necessity.

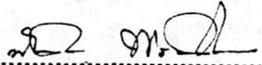
The group discussion and complement are applied to stimulate the working condition of the Associations. In working co-operation, the Association do not have the organization structure and the communication within the organization is formal type.

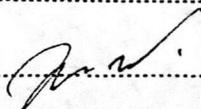
Regarding the problems in organizing the Association, the study indicates that the administrative members pay less time in participation in association activities, moreover they are lack of knowledge and understanding of their roles in the Associations.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยความอนุเคราะห์
และเอาใจใส่เป็นอย่างดี จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ ซึ่ง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา อีกทั้งยังได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สนานจิตร์ สุกนธทรัพย์ ศาสตราจารย์ คุณดวงเดือน พิศาลบุตร พลโท
เอี่ยม อินทรกำแหง นายประหยัด ทรงคุณ และนายสำราญ ปกป้อง ซึ่ง
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ข้อคิดและคำแนะนำต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกสำนึกในพระคุณ
ความกรุณาที่ได้รับจากท่านที่ได้กล่าวนามมาแล้วข้างต้น

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และพี่ ๆ ทุกคนที่ได้ให้ความอนุเคราะห์
ให้ความสนับสนุน รวมทั้งให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด นายกสวาคมผู้
ปกครองและครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เขตการศึกษา 6 และผู้รับ
การสัมภาษณ์ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลอันเป็น
ประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างมาก

นอกจากที่กล่าวถึงแล้ว ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณคุณปริดา รุ่งโรจน์ คุณไสว
ทองอ่อน คุณประชา ทองคำขาว คุณอารมณี วงศ์บัณฑิต และคุณจุฑาทิพย์
มนัสชนันรินทร์ บิยมิตรที่เป็นกำลังใจให้ตลอดมา และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่
ได้อนุมัติทุนสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้

บัณฑิต พรสินชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยาม.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
ลำดับขั้นในการนำเสนอข้อมูล.....	7
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	8
ความหมาย.....	8
ทรัพยากรทางการบริหาร.....	11
กระบวนการบริหาร.....	13
การวางแผน.....	15
การจัดสรรทรัพยากร.....	19
การกระตุ้นหรือการจูงใจ.....	22
การประสานงาน.....	26
การประเมินผล.....	30
การบริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดและสมาคมผู้ปกครอง และครู.....	33

การบริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	33
สมาคมผู้ปกครองและครู	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
3. วิธีดำเนินการวิจัย	51
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	51
ประชากรและตัวอย่างประชากร	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	55
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์	56
ตอนที่ 2 การบริหารงานของสมาคมผู้ปกครองและครู	59
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	89
สรุปผลการวิจัย	90
การอภิปรายผลการวิจัย	95
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้	102
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	104
รายการอ้างอิง	105
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก	111
ภาคผนวก ข	114
ภาคผนวก ค	127
ภาคผนวก ง	139
ประวัติผู้เขียน	151

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามเพศอายุ วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง จำนวนครั้งของการดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน.....	56
2. จำนวนและร้อยละของสมาคมที่มีการวางแผน.....	59
3. จำนวนและร้อยละของผู้วางแผน และวิธีการวางแผนการบริหารงาน	60
4. จำนวนและร้อยละของสมาคมในการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย บริหารสมาคมเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้.....	61
5. จำนวนและร้อยละของการกำหนดโครงการในแต่ละปีของสมาคม...	62
6. จำนวนและร้อยละโครงการที่ครอบคลุมงานในหน้าที่ทั้ง 5 ประการ ของสมาคม.....	62
7. จำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในด้านการวางแผน.....	63
8. จำนวนและร้อยละของการได้มาซึ่งบุคลากร (คณะกรรมการสมาคม).....	64
9. จำนวนและร้อยละของการได้มาซึ่งเงินในการบริหารสมาคม.....	65
10. จำนวนและร้อยละของการได้มาซึ่งวัสดุอุปกรณ์ในการบริหารสมาคม..	66
11. จำนวนและร้อยละของวิธีจัดสรรทรัพยากรในการบริหาร.....	67
12. จำนวนและร้อยละของโครงการต่าง ๆ ที่สมาคมจัดสรรเงินให้.....	67
13. จำนวนและร้อยละของวัน เวลา ที่ใช้ในการประชุมและวัน เวลา ที่ใช้ในการทำงาน.....	68
14. จำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในด้านการจัดสรรทรัพยากร ในการบริหาร.....	69
15. จำนวนและร้อยละของวิธีการกระตุ้นหรือจูงใจให้คณะกรรมการสมาคม มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน.....	70
16. จำนวนและร้อยละของวิธีการสร้างความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน..	71

17.	จำนวนและร้อยละของวิธีการสร้างความสัมพันธ์ภาพของนายกสมาคม กับคณะกรรมการสมาคม, นายกสมาคมกับผู้บริหารโรงเรียน, คณะกรรมการสมาคมกับคณะครู และคณะกรรมการสมาคมกับผู้ปกครอง	72
18.	จำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในด้านการศึกษา	74
19.	จำนวนและร้อยละของแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานของสมาคม..	75
20.	จำนวนและร้อยละ วิธีการพัฒนาบุคลากรของสมาคมให้มีความรู้ความ เข้าใจในงานของสมาคม.....	76
21.	จำนวนและร้อยละของคู่มือปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรประจำ สมาคม.....	77
22.	จำนวนและร้อยละของการติดต่อสื่อสารในสมาคม และ เครื่องมือในการ ติดต่อสื่อสารของสมาชิกต่อสมาชิกและหน่วยงานอื่น.....	78
23.	จำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในการประสานงาน....	79
24.	จำนวนและร้อยละของการประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาคม.....	80
25.	จำนวนและร้อยละของผู้ประเมินผลงาน.....	80
26.	จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการประเมินผลงาน.....	81
27.	จำนวนและร้อยละของวิธีการประเมินผลงาน.....	82
28.	จำนวนและร้อยละของการดำเนินการหลังการประเมินผลงาน.....	83
29.	จำนวนและร้อยละของการสรุปผลการดำเนินงานของสมาคม.....	83
30.	จำนวนและร้อยละของรูปแบบการสรุปผลการดำเนินงาน.....	84
31.	จำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในการประเมินผลงาน.....	85

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย